

Olvasásra ajánljuk

Vita rovatunkban is érintett témákhoz figyelmükbe ajánljuk az alábbi szakcikkeket, tanulmányokat, esszéket.

Az **ÚJ PEDAGÓGIAI SZEMLE** című folyóiratból:

- **VAS ISTVÁN HÁTTÉR ÉS ISKOLAI TELJESÍTMÉNY** (2001. április – 78–90. o.) A szerző a székykeresztúri Orbán Balázs Líceum tanára, aki az Új Pedagógiai Szemlében megjelent nevelésszociológiai témájú írások hatására végzett egy olyan témájú vizsgálatot, amely a romániai 89-es fordulatig ott quasi tabu téma volt. Mint írja, Romániában még nincsenek elterjedve a tudásszintmérő vizsgálatok. Írása tehát úttörő kezdeményezésről és annak igen precízen és szakszerűen feldolgozott eredményeiről szól. Számos táblázattal teszi szemléletessé a tanulók szociológiai természetű háttere és tanulmányi eredménye közti összefüggéseiket. Összegzésében néhány fontos javaslatot fogalmaz meg az egységes mérési rendszer, a minőségbiztosítás, valamint a pedagógiai munka színvonalának emelése céljából.

- **MIHÁLY ILDIKÓ ÉLETKOR ÉS ISKOLAKEZDÉS** (2001. május – 136–140. o.) A szerző írását az a vita motiválta, amely arról szól, hogy mikorra tegyük a kötelező iskolakezdést. Az e témakörben zajló - szinte világméretű - vitában felmerülő nézetkülönbségeket mutatja be, majd pártfogásába veszi a magyarországi ún. „lassított iskolakezdési programot”, vagy a gyermekek fejlettség szintjéhez alkalmazkodó kétéves időtartamú - „széthúzott első osztályt”. Érdemes alaposan beleolvasni az egyébként jól összefogott cikkbe.

- **JAVASLAT A CIGÁNY GYERMEKEK ÉS FIATALOK OKTATÁSÁNAK ÜGYÉBEN** (2001. október – 89–90. o.) A cikk lényegében egy dokumentum ismertetése, amelyet a roma oktatással foglalkozó szakemberek egy csoportja készített 2001 júniusában a cigány gyerekek és fiatalok oktatására vonatkozó legsürgetőbb feladatokról. A dokumentum minél szélesebb körben való megismerése azért is célszerű lenne, mert az alapja lehetne egy olyan cselekvési programnak, amely biztosítékul szolgálhat az állami ráfordítások hatékony felhasználásának.

- **VÁRI PÉTER ÉS SZERZŐTÁRSAI: GYORSJELENTÉS A PISA 2000 VIZSGÁLATRÓL** (2002. január – 38–65. o.) A PISA vizsgálat ma már a magyar oktatásban talán a leggyakrabban emlegetett nemzetközi teljesítménymérés, amely lázba hozta, megriasztotta, de reméljük, hogy önvizsgálatra is készítette (késztetni) a magyar oktatásügyet. A vizsgált tanulók olvasási-szövegértési képességeik matematikai és természettudományos eszköztudásának a feltérképezése. A tanulmány ígán részletesen bemutatja a vizsgálat indítékait, tartalmát, módszereit és eredményeit. Nekünk, magyaroknak nemcsak a bennünket érintő eredmények miatt, hanem az eredmények mögött álló pedagógiai/módszertani stratégiánk alapos megvizsgálása céljából érdemes részletesen tanulmányozni az írást.

A NÉPSZABADSÁG néhány írására is felhívjuk a figyelmet, mert - ha csak cím szerint említjük is az írásokat - képet kaphatunk arról, hogy milyen témák „emelkedtek” az utóbbi hónapokban az oktatáspolitikai szintjére. A cikkek elolvasását azért is ajánljuk, mert fontos nézőpontokra és összefüggésekre találunk, amelyek a mindennapi oktatási perspektivikusabb vizsgálatára ösztönöznek bennünket.

- **MELYIK ISKOLARENDSZER JOBB?** Loránd Ferenc, az Országos Köznevelési Tanács elnöke nyilatkozik a mai iskolarendszerről (2002. május)
- **A ROHANÓ ISKOLA.** Andor Mihály egy 21 éve már feltett kérdést (Mi az oka a magyar közoktatás folyamatosan romló színvonalának?) ma újra felteszi, de úgy véli, hogy ma már senki nem figyel fel a kérdésre. (2002. május 25.)
- **AZ ELÉVÜLT ISKOLA.** Surányi Bálint szociológus vélekedik úgy, hogy az „oktatásügyben ideje van a harangok félreverésének (L. PISA-pánik) (2002. június 7.)
- **A GYEREK LEGYEN AZ ELSŐ** - Magyar Bálint oktatási miniszter vélekedik úgy a magyar oktatási rendszerről beszélve. (2002. június 10.)
- **A MAGYARTANÍTÁS HÁZI FELADATA.** Arató László a Magyar tanárok Egyesületének elnöke nyilatkozik arról, hogy a PISA 2000 FELMÉRÉS eredményei mögött „elsősorban a magyartanítás régóta tartó, mély, ám elfeledett válsága húzódik meg.” (2002. június 11.)
- **NEM MINDENKIÉ A VAKÁCIÓ.** A cikk annak kapcsán értékeli a múlt tanév eredményeit, hogy több mint 37000 tanuló kényszerül évismétlésre. (2002. június 13.)

Összeállította: *Deli István*

Karl E. Dambach: PSZICHOTERROR (MOBBING) AZ ISKOLÁBAN. A mobbing (munkahelyi pszichoterror) jelensége nem ismeretlen a szakirodalomban. Lényege, hogy a csoport egy vagy több tagjával szemben lelki terrort alkalmaz, gyakorlatilag minden jogkövetkezmény nélkül. Az „áldozatok” munkateljesítménye romlik először pszichésen, majd szomatikusan megbetegsznek, végül „elvágyódnak” a csoportból.

Magyarországon a mobbing jelenséget elsősorban a munkahelyek világában ismerik, a legjelentősebb kutatások e témában a BM Határőrség keretén belül folynak.

Karl E. Dombach művében nyilvánvaló párhuzamot von a munkahely és az iskolai osztály, a munkatársak és a diáktársak között. Mindkét csoport tagjai naponta több órát töltenek együtt, a személyek fokozatosan egymásra utaltak, közösek a kötelességek stb.

A szerző 25 éves középiskolai tanári tapasztalata alapot ad, s egyben garanciát jelent a téma praktikus megközelítésére, amely könnyed, olvasmányos stílussal párosul. Mivel a jelenség a hazai iskolákban is gyakran előfordul, úgy gondolom, hasznos és érdekes olvasmány lehet valamennyi gyerekcsoporttal foglalkozó személynek, elsősorban a pedagógusoknak.

A mobbing jelenség széleskörű hazai megismertetésével célszerű lenne az iskolákban kialakítani egy olyan társadalmi magatartást, amely segít megelőzni, illetve megoldani. A pszichoterror problémáját, s ezzel elejét veszi a későbbi – felnőttkori – munkahelyi mobbingnak.

Mindezek tükrében a könyv ajánlásán túl induló folyóiratunkban tervezünk egy ezzel a témával foglalkozó rovatot, amelyben várjuk olvasóink iskolai pszichoterrorral kapcsolatos tapasztalatait, példáit akár azzal a szándékkal is, hogy adott problémák megoldásához segítséget kérnek.

József István

A cikk szerzője okleveles szakpszichológus, főiskolai adjunktus.

*A Pedagógiai Kar
könyvtára*

